

KARTA PRZEDMIOTU

Wydział Nauk o Zdrowiu
Kierunek studiów: Ratownictwo medyczne
Forma studiów: niestacjonarne
Stopień studiów: licencjackie
Rok akademicki: 2024/2025

PODSTAWY CHIRURGII	
NAZWA PRZEDMIOTU	Podstawy chirurgii
LICZBA PUNKTÓW ECTS	3
JĘZYK WYKŁADOWY	polski
PROWADZĄCY	prof. Jarosław Stoliński lek. Gotfryd-Bugajska Katarzyna
OSOBA ODPOWIEDZIALNA	prof. Jarosław Stoliński
LICZBA GODZIN	
WYKŁADY	20
KONWERSATORIA	20
ZAJĘCIA PRAKTYCZNE	10
CELE PRZEDMIOTU	
CEL	Przyswojenie wiedzy z chirurgii ogólnej w zakresie niezbędnym do wykonywania zawodu ratownika medycznego, a w szczególności zasad badania fizykalnego jamy brzusznej. Zdobycie wiedzy z zakresu schorzeń chirurgicznych ze szczególnym uwzględnieniem ostrych schorzeń jamy brzusznej.
EFEKTY UCZENIA SIĘ	

MW1

Wiedza: Wyjaśnia podstawowe terminy i pojęcia z zakresu podstaw chirurgii. Posiada podstawową wiedzę z zakresu diagnostyki obrazowej, endoskopowej i laboratoryjnej schorzeń chirurgicznych. Rozumie i wyjaśnia mechanizmy prowadzące do powstania nagłych zagrożeń zdrowia i życia. MW4 MU5 Posiada umiejętność przedszpitalnego leczenia ostrych schorzeń jamy brzusznej. MW6 Zna zasady postępowania w krwotoku. Omawia rodzaje ran, sposoby zaopatrzenia, profilaktykę tężca. MW7 A.W.1 zna mianownictwo anatomiczne; A.W.2 opisuje budowę ciała ludzkiego w ujęciu topograficznym: (koń czyna górna i dolna, klatka piersiowa, brzuch, miednica, grzbiet, szyja, głowa) oraz czynnościowym (układ kostno-stawowy, układ mięśniowy, układ krążenia, układ oddechowy, układ pokarmowy, układ moczowy, układ dy płciowe, układ nerwowy i narządy zmysłów, powłoka wspólna); oraz czynnościowym; A.W.3 określa po szczególne okolice ciała i narządy w nich zlokalizowane; A.W.16 określa poszczególne okolice ciała i narządy w nich zlokalizowane; A.W.44 zna zakres leków do samodzielnego podawania przez ratownika medycznego i ich szczegółową charakterystykę farmakologiczną; B.W.8 zna uwarunkowania genetyczne grup krwi człowieka oraz konfliktu serologicznego w układzie Rh; B.W.9 omówi wybrane zagadnienia z zakresu patologii narządowej układu nerwowego, pokarmowego, moczowo-płciowego; C.W.57 zna procedury obowiązujące ratownika medycznego przedszpitalnie; C.W.58 zna procedury obowiązujące ratownika medycznego wewnątrzszpitalnie; D.W.20 zna uwarunkowania środowiskowe i epidemiologiczne najczęstszych nowotworów człowieka; D.W.23 zna i rozumie mechanizmy prowadzące do nagłych zagrożeń zdrowia i życia; D.W.24 zna objawy, przebieg i sposoby postępowania w określonych stanach klinicznych; D.W.26 zna mechanizmy działania leków podawanych samodzielnie przez ratownika medycznego; zna skalę oceny bólu; zna możliwości leczenia przeciwbólowego przez ratownika medycznego; D.W.28 zna stany zagrożenia w chorobach nowotworowych i hematologii: anemia, krwawienia, zaburzenia układu krzepnięcia, zespół wykrzepiania wewnątrznaczyniowego, ostra białaczka oraz postępowanie przedszpitalne w tych stanach; D.W.32 zna zasady badania podmiotowego w zakresie nie zbędnym do prowadzenia medycznych czynności ratunkowych; D.W.33 zna zasady badania przedmiotowego w zakresie niezbędnym do prowadzenia medycznych czynności ratunkowych; D.W.38 zna przyczyny, objawy i postępowanie w ostrej niewydolności nerek (anuria, oliguria, kolka nerkowa, krwimocz); D.W.39 zna wybrane schorzenia przewodu pokarmowego; D.W.45 zna leki stosowane w nagłych schorzeniach internistycznych omawiane w trakcie poszczególnych tematów; E.W.1 zna zasady przygotowania stolika opatrunkowego; zna technikę wykonywania opatrunków; E.W.3 zna zasady przygotowania do nakłucia łędźwiowego, nakłucia mostka, jamy brzusznej oraz jamy opłucnowej; E.W.4 omówi zasady postępowania z chorym z założonym cewnikiem zewnętrznym; E.W.7 zna techniki zabiegów medycznych wykonywanych samodzielnie przez ratownika medycznego; E.W.11 zna zasady oceny stanu pacjenta w celu ustalenia postępowania i decyzji o podjęciu lub odstąpieniu od medycznych czynności ratunkowych; E.W.12 zna wskazania do układanie pacjenta w po zycji właściwej dla jego stanu lub odniesionych obrażeń; E.W.29 zna i rozumie

PODSTAWY CHIRURGII

przyczyny, objawy, zasady diagnozowania oraz postępowania terapeutycznego w odniesieniu do najczęstszych chorób wymagających interwencji chirurgicznej, z uwzględnieniem odrębności wieku dziecięcego; E.W.44 scharakteryzuje postępowanie Strona 2/7 Krakowska Akademia im. Andrzeja Frycza Modrzewskiego wewnątrzszpitalne w stanach zagrożenia zdrowotnego w chorobach przewodu pokarmowego, chorobach nerek, zagrożeniach neurologicznych, psychiatrycznych u dorosłych i dzieci; E.W.45 scharakteryzuje postępowanie przedszpitalne w ostrych stanach zagrożenia zdrowotnego pochodzenia chirurgicznego i ortopedycznego u dorosłych i dzieci; E.W.46 scharakteryzuje postępowanie wewnątrzszpitalne w ostrych stanach zagrożenia zdrowotnego pochodzenia chirurgicznego i ortopedycznego u dorosłych i dzieci; E.W.74 zna leki do samodzielnego podawania przez ratownika medycznego.

MU1

Umiejętności: Ocenia stan pacjenta na badania podmiotowego i przedmiotowego w ostrych schorzeniach z zakresu chirurgii ogólnej i urazach. Formułuje rozpoznanie wstępne A.U.1 posługuje się w praktyce mianownictwem anatomicznym oraz wykorzystuje znajomość topografii na rzędów ciała ludzkiego, umie określić położenie i sąsiedztwo wybranego narządu; B.U.8 podejmuje działania diagnostyczne, profilaktyczne, pielęgnacyjne, terapeutyczne i edukacyjne odpowiadające potrzebom jednostki oraz grupy społecznej w stanie zagrożenia życia; C.U.6 stosuje zasady bezpieczeństwa w miejscu pracy; C.U.16 umie zastosować prawa dotyczące zawodu ratownika medycznego w praktyce; D.U.1 potrafi ocenić stan pacjenta w celu ustalenia postępowania; D.U.4 umie wykonać badanie przedmiotowe; D.U.7 przeprowadza wywiad medyczny z pacjentem dorosłym w zakresie niezbędnym do podjęcia medycznych czynności ratunkowych; D.U.9 posiada umiejętność układania pacjenta w pozycji właściwej dla rodzaju schorzenia; D.U.10 przeprowadza badanie fizykalne pacjenta dorosłego w zakresie niezbędnym do ustalenia stanu zagrożenia zdrowotnego; D.U.18 monitoruje nieinwazyjnie pacjenta; D.U.19 prowadzi dokumentację medyczną w zakresie kompetencji zawodowych; D.U.33 zastosuje właściwe leczenie przeciwbólowe; D.U.34 oceni stopień nasilenia bólu wg znanych skal; E.U.1 ocenia stan chorego w celu ustalenia postępowania; E.U.3 układa pacjenta w pozycji właściwej dla rodzaju schorzenia lub odniesionych obrażeń ciała; E.U.11 stosuje się do zasad aseptyki i antyseptyki; za opatruje prostą ranę, zakłada i zmienia jałowy opatrunek chirurgiczny; E.U.31 Oceni stopień nasilenia bólu wg znanych skal; E.U.42 identyfikuje błędy i zaniedbania w praktyce; E.U.48 wykona procedury medyczne pod nadzorem lekarza; E.U.49 dostosuje postępowanie ratunkowe do pacjenta, z którym ma kontakt

PODSTAWY CHIRURGII	
MK1	Kompetencje społeczne: Kieruje się w swoich działaniach nadrzędną zasadą dobra chorego, respektuje społecznie akceptowany system wartości oraz zasad deontologicznych MK10 Podejmuje decyzje w warunkach stresu i ograniczonego dostępu do instrumentarium diagnostycznego, wykazuje gotowość do wzięcia odpowiedzialności za działania własne i powierzonego sobie zespołu
WYMAGANIA WSTĘPNE	
Student zna anatomię człowieka w stopniu wystarczającym dla zrozumienia procesu przyczynowo-skutkowego omawianych schorzeń. Zna fizjologię, biochemię, patofizjologię na poziomie pozwalającym wyjaśnić procesy zachodzące w zdrowiu i chorobie. Zna leki i zasady farmakoterapii na poziomie kompetencji określonych dla ratownika medycznego w rozporządzeniu MZ w sprawie medycznych czynności ratunkowych	
TREŚCI PROGRAMOWE	SZCZEGÓŁOWY OPIS BLOKÓW TEMATYCZNYCH
WYKŁAD 1	Historia chirurgii. Anatomia chirurgiczna powłok brzucha i jamy. Ostry brzuch. Ostre zapalenie wyrostka robaczkowego.
WYKŁAD 2	Ostre zapalenie trzustki. Urazy jamy brzusznej i rany postrzałowe jamy brzusznej
WYKŁAD 3	Przepukliny powłok brzucha. Chirurgia wątroby i dróg żółciowych.
WYKŁAD 4	Chirurgia przełyku, żołądka i jelit. Operacyjne leczenie chorób tarczycy. Chirurgia bariatryczna. Niedokrwienie kończyn dolnych.
WYKŁAD 5	Żyłaki kończyn dolnych. Płynoterapia, zasady przetaczania krwi, preparatów krwipochodnych i krwiozastępczych
ĆWICZENIA	Liczba godzin Badanie przedmiotowe i podmiotowe chorego. Zasada chirurgicznego badania jamy brzusznej. Mała chirurgia: Zasady aseptyki i antyseptyki. Zasady zaopatrywania ran. Ropne schorzenia skóry. Podstawowe narzędzia chirurgiczne. Techniki szycia. Diagnostyka różnicowa ostrych schorzeń chirurgicznych. analiza przypadków
ZAJĘCIA PRAKTYCZNE	Zajęcia praktyczne w Oddziale Chirurgii Ogólnej: omówienie dokumentacja medyczna, prezentacja przypadków klinicznych na przykładzie chorych hospitalizowanych w miejscu realizacji zajęć praktycznych. Wykonywanie badania jamy brzusznej. Analiza wyników badań laboratoryjnych i obrazowych. Asysta przy drobnych zabiegach chirurgicznych.
METODY DYDAKTYCZNE	
M1	Prezentacje multimedialne
M2	Dyskusja

PODSTAWY CHIRURGII	
M3	Analiza tekstów
M4	Burza mózgów
M5	Zajęcia przy łóżku chorego
M6	Praca w grupach
NAKŁAD PRACY STUDENTA	
GODZINY KONTAKTOWE Z NAUCZYCIELEM AKADEMICKIM	50 godz
GODZINY BEZ UDZIAŁU NAUCZYCIELA AKADEMICKIEGO	Zapoznanie się z literaturą – 10 godz Praca własna studenta- przygotowanie się do egzaminu i kolokwium 10 Przygotowanie projektów, opracowanie artykułów 5
SUMARYCZNA LICZBA GODZIN DLA PRZEDMIOTU	75 godzin
REGULAMIN ZAJĘĆ I WARUNKI ZALICZENIA	
Wszystkie zajęcia są obowiązkowe	
METODY OCENY POSTĘPU STUDENTÓW	
W ZAKRESIE WIEDZY	Egzamin pisemny. Pozytywna ocena z testu końcowego. Egzamin praktyczny.
W ZAKRESIE UMIEJĘTNOŚCI	Obserwacja i ocena wypowiedzi podczas zajęć
W ZAKRESIE KOMPETENCJI SPOŁECZNYCH	Obserwacja studenta podczas pracy w grupie, aktywność studenta na zajęciach
KRYTERIA EGZAMINU/ ZALICZENIA Z OCENĄ	
NA OCENĘ 3,0	Wykład: zdanie egzaminu testowego w zakresie 13-15pkt. Ćwiczenia: student bezbłędnie demonstruje schemat i technikę badania jamy brzusznej, różnicuje i interpretuje objawy. Zajęcia praktyczne: student samodzielnie lub z pomocą realizuje wszystkie powierzone procedury, interpretuje podstawowe objawy chorobowe ze strony układu pokarmowego.
NA OCENĘ 3,5	Wykład: zdanie egzaminu testowego w zakresie 16-17pkt. Ćwiczenia: student bezbłędnie demonstruje schemat i technikę badania jamy brzusznej, różnicuje i interpretuje objawy. Zajęcia praktyczne: student samodzielnie lub z pomocą realizuje wszystkie powierzone procedury, interpretuje podstawowe objawy chorobowe ze strony układu pokarmowego.

PODSTAWY CHIRURGII

NA OCENĘ 4,0

Wykład: zdanie egzaminu testowego w zakresie 18-20pkt.
Ćwiczenia: student bezbłędnie demonstruje schemat i technikę badania jamy brzusznej, różnicuje i interpretuje objawy, wskazuje na prawidłowe postępowanie z pacjentem w fazie przedszpitalnej. Zajęcia praktyczne: student samodzielnie realizuje powierzone procedury, interpretuje wszystkie objawy chorobowe ze strony układu pokarmowego wskazując jednostki chorobowe, z którymi mogą być związane. Przeprowadza diagnostykę różnicową.

NA OCENĘ 4,5

Wykład: zdanie egzaminu testowego w zakresie 21-22pkt.
Ćwiczenia: student bezbłędnie demonstruje schemat i technikę badania jamy brzusznej, różnicuje i interpretuje objawy, wskazuje na prawidłowe postępowanie z pacjentem w fazie przedszpitalnej, potrafi wskazać konieczne postępowanie diagnostyczne w SOR oraz ewentualne dalsze postępowanie chirurgiczne. Zajęcia praktyczne: student samodzielnie realizuje wszystkie powierzone procedury, interpretuje wszystkie objawy chorobowe ze strony układu pokarmowego wskazując jednostki chorobowe, z którymi mogą być związane. Przeprowadza diagnostykę różnicową i stosuje adekwatną farmakoterapię.

NA OCENĘ 5,0

Wykład: zdanie egzaminu testowego w zakresie 23-23pkt.
Ćwiczenia: student bezbłędnie demonstruje schemat i technikę badania jamy brzusznej, różnicuje i interpretuje objawy, wskazuje na prawidłowe postępowanie z pacjentem w fazie przedszpitalnej, potrafi wskazać konieczne postępowanie diagnostyczne w SOR oraz ewentualne dalsze postępowanie chirurgiczne, wyjaśnia możliwą patogenezę schorzenia w badanym przypadku. Zajęcia praktyczne: student samodzielnie realizuje wszystkie powierzone procedury, interpretuje wszystkie objawy chorobowe ze strony układu pokarmowego wskazując jednostki chorobowe, z którymi mogą być związane. Przeprowadza diagnostykę różnicową i stosuje adekwatną farmakoterapię, utrzymuje wzorcową relację z pacjentem w zakresie postaw i zachowań oraz komunikacji.

LITERATURA OBOWIĄZKOWA

- [1] Red Jan Kulig, Wojciech Nowak—Ostry brzuch, Warszawa, 2007, PZWL
[2] Red. Wojciech Noszczyk—Chirurgia-repetytorium, Warszawa, 2014, PZWL

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA

- [1] H. Sweetland, K. Conway—Chirurgia. Seria Crash Course, wyd. I polskie, 2006, Elsevier 12